

Eesti keel

See artikkel on esitatud liitmiseks artikliga **Eesti käänded**.
Lisateavet artikli arutelust

See artikkel vajab toimetamist. *(August 2006)*
Palun aita artiklit toimetada (https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Eesti_kee&action=edit). (Kuidas ja millal see märkus eemaldada?)

Artiklis ei ole piisavalt viiteid. *(Veebruar 2019)*
Palun aita väiteid kontrollida ja viiteid lisada (https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Eesti_kee&action=edit). (Kuidas ja millal see märkus eemaldada?)

☞ See artikkel on keele kohta; 1922–1940 ilmunud ajakirja kohta vaata artiklit Eesti Keel.

Eesti keel (varasem nimetus maakeel) on läänemeresoome lõunarühma kuuluv keel.

Eesti keel on Eesti riigikeel ja 2004. aastast ka üks Euroopa Liidu ametlikke keeli.

2012. aasta seisuga kõneles eesti keelt emakeelena umbes 922 000 inimest Eestis ja 160 000 mujal maailmas ning võõrkeelena 168 000 inimest.^[1]

Eesti keelel on kaks suuremat murderühma (põhjaeesti ja lõunaeesti), mõnes käsitluses eristatakse ka kirderanniku murdeid eraldi murderühmana. Liikumisvõimaluste laienemine ning põhjaeesti keskmurde alusel loodud normitud eesti kirjakeele kasutus on põhjustanud murdeerinevuste taandumise.

Nelja piirkondliku põhivariandiga lõunaeesti murderühma käsitletakse vahel ka eraldi lõunaeesti keelena. Lõunaeesti keele suurima kõnelejate arvuga võru murret ehk võru keelt käsitletakse vahel samuti omaette keelena. Setu keelt peetakse enamasti aga võru keele variandiks.

Eesti keele harukordsusi on hääliku kolm pikkusastet: lühike, pikk ja ülipikk. Eri pikkusaste võib anda sõnale eri vormi või tähenduse – näiteks /linn/, /linˈa/ (omastav kääne) ja /lin:a/ (sisseütlev kääne); või /vala/ (käskiv kõneviis sõnast *valama*), /vaˈla/ (omastav kääne sõnast *vaal*) ja /vaːla/ (osastav kääne sõnast *vaal*).

eesti keel	
Kõneldakse	<u>Eesti</u> (920 000) <u>Soome</u> (49 000) <u>Venemaa</u> (15 500) <u>Rootsi</u> (umbes 10 000) <u>Kanada</u> (6385) <u>Ameerika Ühendriigid</u> (5938) <u>Austraalia</u> (5255)
Piirkonnad	<u>Põhja-Euroopa</u>
Kokku kõnelejaid	1,08 miljonit
Keelesugulus	uurali keeled soome-ugri keeled soome-saami keeled läänemeresoome keeled eesti keel
Ametlik staatus	
Ametlik keel	<u>Eesti</u> <u>Euroopa Liit</u>
Keelekoodid	
ISO 639-1	et
ISO 639-2	est

Võrdlevgrammatiliste uurimuste järgi on eesti keel maailma keerukamaid keeli.^[2]

Eesti keelt uuritakse Eesti Keele Instituudis, Tartu Ülikoolis, Tallinna Ülikoolis ja veel mitmes teadusasutuses mujal maailmas.

Eesti keel on Internetis levikult 39. kohal, 2019. aasta seisuga oli 0,1% veebisait eestikeelsed.^[3] Eestikeelne Vikipeedia oli sel aastal artiklite arvult 45. kohal^[4].

Sisukord

Foneetika

Ortograafia

Tähestik

Murded

Murrete liigitus

Murdekeeles näited

Ajalugu

Lõunaeesti kirjakeele kadu ja taassünd

Eesti kirjakeel

Sõnalaenu eesti keeles

Vaata ka

Viited

Kirjandus

Välislingid

Sõnastikud

Artiklid

Foneetika

► Pikemalt artiklis [eesti keele foneetika](#)

Ortograafia

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh
Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp
Qq Rr Ss Šš Zz Žž Tt Uu Vv
Ww Õõ Ää Öö Üü Xx Yy

Eesti tähestik

Eesti keeles on kasutusel ladina kirja eesti tähestik, milles on ladina tähestikule lisatud mõned tähed. Palatalisatsiooni ega kolmandat vältet eraldi ei märgita, on ka teisi erandeid (näiteks sõna *müüa* [müia]).

Tähestik

Ladina alustähestikku eesti keele vajaduste järgi kohandades on saadud eesti tähestik:

**Aa Bb (Cc) Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp (Qq) Rr Ss Šš Zz Žž Tt Uu Vv (Ww) Öö Ää
Öö Üü (Xx) (Yy)**

Tähed f, š, z ja ž esinevad ainult võõrsõnades (nt *šokolaad*).

Nimede kirjutamisel järgitakse originaalkeele kuju, s.t võivad esineda ka muud ladina kirja tähed: å, ç, ā, ô, é, ù jne. Nende tähtede puhul ignoreeritakse tähestikulisel järjestamisel diakriitilisi märke.

Murded

Eesti keeles on kaks suuremat murderühma: põhjaeesti ja lõunaeesti, mõnes käsitlustes eristatakse kolmanda rühmana kirderanniku murdeid. Murderühmade erinevused ulatuvad arvatavasti läänemeresoome keelte ühisest algkeelest eraldumise aega. Murrete säilimist soodustas seotus majapidamisega, sellest tulenenud vähene liikuvus ning komme võtta naine kas oma või lähedasest kihelkonnast. Sunnismaisuse tekkega 14.–15. sajandil kitsenesid liikumis- ja suhtlemisolud. See aitas kaasa paikkondlike keelekujude eristumisele kihelkondade piires murrakutena.

Murdeala piir kattubki üldjuhul kihelkonna piiriga. On ka erandeid, kus mõne kihelkonna piires on kasutatud eri keelekujusid ning murdeala piir ei kattu kihelkonna piiriga või läbib seda.

Kohalikku murrakut on nimetatud ka keeleks laiema paikkonna, kihelkonna või koguni küla nime järgi.

Laiemate liikumisolude ning normitud kirjakeele kasutuse tõttu on 20. sajandi algusest murdeerinevused tugevasti taandunud. Kõige enam erineb kirjakeelest Võru murre, k.a. setu murrak.

Murrete liigitus

Traditsiooniliselt on eesti murdeid liigitatud järgmiselt:

- 1) põhjaeesti murderühm: saarte, lääne-, kesk- ja idamurre;
- 2) lõunaeesti murderühm: Mulgi, Tartu ja Võru murre;
- 3) kirderannikumurre.

Karl Pajusalu, Ellen Niidu ja Tiit Hennoste murdeliigendus^[5] on mõnevõrra erinev (keelenäited A. Saareste järgi):

1. põhjaeesti murded
- 1.1. südaeesti murded
- 1.1.1. keskmurre

Eele öösse olla ööbiku laulu jealt kuulnud

- 1.1.2. läänemurre

Eila üüsi oleja kirigiudu laulu äält kuuldu

1.1.3. saarte murre

Eiile öössa olad ööbigu loulu äält kuultud

1.1.4. idamurre

Eelä üüsi õlema sisaski laalu iält kuuldod

1.2. kirderannikumurded

1.2.1. rannamurre

Eiilä üösse pidä olema sisokaise lauulo äält kuuldu

1.2.2. Alutaguse murre

Eiile üööse piäb õlema üöübika lauulu ääld kuuldod

2. lõunaeesti murded

2.1. Mulgi murre

Eilä üüse olevet kirigüüdi laulu äält kuultu

2.2. Tartu murre

Eelä üüse olevat sisaski laalu elli kuultu

2.3. Võru murre

Iiläq üüse ollõv sisaski laulu hellü kuulda olnuq

Näide Setu murdest: *Eeläq üüse kuuldu sisaski laulu hellü*

On kasutatud ka muid liigitusi ja nimetusi, näiteks Mari Must räägib keskmurde kirderühmast nimetuse all Virumaa maamurrakud. Setu murrakurühma on vahel loetud eraldi murdeks.

Ka sõrulased peavad oma murret iseseisvaks: *koho sa lihad sedise lidrise teega, tule mo otsa peele, ma karguda sind perikse*. (Kuhu sa kiirustad nii porise teega, tule mu (ree) otsa peale, ma viin sind kohale.)

Eesti murded erinevad nii sõnavara, fonoloogia, morfoloogia kui lauseehituse poolest. Lõunaeesti murretes on varasem häälikuühend *pts ja *kti muutunud ts-iks, põhjaeesti murretes vastavalt ps-iks ja ks-iks. Põhjaeesti murretes kasutatakse te/de-mitmust, lõunaeesti murretes vokaalmitmust. Sisekohakäänete lõpud on murderühmades erinevad, nt seesütleva käände lõpuks on põhjaeesti murretes -s, lõunaeesti murretes -n, -hn või -h. Lõunaeesti murretes esineb eituspartikli minevikuvorm es. Võru murdes esineb vokaalharmoonia ja kasutatakse kõrisulghäälikut. Tartu murde erijooneks on tugevaastmeline vokaalmitmus. Kirderannikumurde eripära on sise- ja lõpukao puudumine paljudes vormides ning vältevahelduse (teise ja kolmanda välte eristuse) puudumine. Keskmurdes esinevad pikkade vokaalide asemel diftongid. Saarte murdes esineb õ asemel ö, läänemurdes kohati v asemel b.

Murdekeeles näited

Näited kirjameeste korrastatud põhja ja lõuna kirjakeeltest:

Meieisapalve aastast 1870.^[6]

Tallinn – Rewal

Meie iza, kes sa oled taewas, pühitsetud sāgu sinu nimi, sinu rīk tulgu, sinu tahtmine sündigu kui taewas nenda kā mā peal; meie igapäewane leib anna meile täna-pāew; ja anna andeks meile meie wõlad, kui ka meie andeks anname oma wõlglastele; ja ära sāda meid mitte kiuzatuze sisse, waid peasta meid ära kurjast; sest sinu päralt on rīk, ja wāgi ja au igaweste. Amen.

Tartu – Dorpat

Meije Issa taiwan: pühhändetus sago sinno nimmi. Sinno rikkus tulgo. Sinnu tahtminne sündko, kui taiwan, nida ka ma pääl. Meije päewalikko leiba anna meile täämbä. Nink anna meile andis meija süda, nida kui ka meije andisanname ommille süüdleisille. Ning ärra saatko meid kiusatusse sisse; enge pästa meid ärra kurjast: Sest sinno perralt om rikkus, nink wäggi, nink auwustus iggawetsel ajal. Amen.

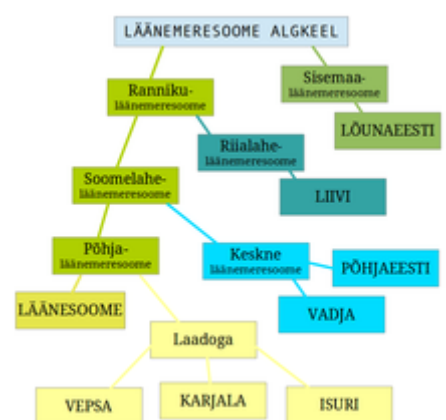
Võru – Werro

Meie ezä taiwah, pühendetus sāgu sino nimi, sino rīk tulgu, sino tahtmine sündügu kui taiwah nīda kā mā pāl; meie päiwālik leib anna meile tämbä; ja anna meile andis meie süüd, nīda kui kā meie andis anname omile südlaizile; ja ärä sāda meid kiuzatuze sisse, enge pästä meid ära kurjast; sest sino perält om rīk ja wāgi ja auw igawetsel ajal. Amen.

Ajalugu

► Pikemalt artiklis Eesti keele ajalugu

Eesti keel kujunes välja muinasaja lõpu paiku kahe või kolme läänemeresoome hõimumurde lähenemise tulemusena. Läänemeresoome algkeele teistest murretest olid need arvatavasti eristuma hakanud ajaarvamise vahetuse paiku. Neile hõimumurretele vastavad eesti keele suuremad murderühmad – põhjaeesti ja lõunaeesti; vahel lisatakse eraldi kirderanniku murre või murderühm. Keeleajaloolaste arvates oli ühtse eesti keele kujunemise üks ajend germaani ja ka balti keelte kasvav mõju.

Põhja- ja lõunaeesti murrete päritolu (Petri Kallio järgi)

Lõunaeesti kirjakeele kadu ja taassünd

Enne eesti kirjakeele loomist oli lõunaeesti keelel märkimisväärne edumaa põhjaeesti keele ees. Tartumurdelise kirjakeele rajaja, Vigala, Tartu ja Sangaste kirikuõpetaja Joachim Rossihniuse (Rossiniuse) lõunaestikeelsed katekismus, evangeeliumid ja epistlid ilmusid 1632. aastal. Põhja-Eesti vaimuliku Heinrich Stahli põhjaestikeelsed kodu- ja käsiraamat ning eesti keele grammatika ilmusid mõnevõrra hiljem, 1637. aastal. Adrian Virginiuse lõunaeesti keelde tõlgitud "Wastne Testament" ilmus 1686. aastal, kirikuõpetaja Johann Hornungi põhjaestikeelne "Uus Testament" aga 1715. aastal (kuid tõlgitud oli see juba 1688. aastal). Tallinna (põhja) ja Tartu (lõuna) keeled olid võrdses seisus ka ilmaliku kirjanduse poolest.

Põhja-Eesti keskosa murdel põhineva kirjakeele rajajaiks peetakse Stahli ja Hornungit, ent kindla võidu kindlustas sellele 1739. aastal põhjaeesti murdel (kesk- ja lääne-eestiliste sugemetega) põhinev Jüri kirikuõpetaja Anton Thor Helle piibli esimene tõlge. Pärast seda suurenes ka tallinnakeelse vaimuliku ja ilmaliku kirjanduse levik.

19. sajandil tegelesid nii baltisaksa kui ka eesti päritolu literaadid enamasti põhjaeesti keele Tallinna murdel põhineva ühise kirjakeele arendamisega. Tartukeelsete trükiste osatähtsus langes 40%-lt sajandi algul 5%-le sajandi lõpus.

Lõunaeesti keele lõpliku alistumise päevaks peetakse 30. maid 1908, mil toimus keelekorralduse koosolek ehk Tapa keelekonverents. Lõunaeesti keel tõrjuti seejärel nn kultuursest kõnepruugist ja trükist välja ning see jäi pikaks ajaks põlu alla. Võrukeelseid lapsi narriti koolides veel 1970. aastail.

21. sajandi alguseks on kodukeelena ja taastärkava kultuurkeelena jäänud püsima vaid võru (võro) keel (ligi 75 000 kõnelejat) ja kodukeelena setu (seto) keel (üle 12 000 kõneleja). Tartu ja mulgi keele valdamine on muutunud haruldaseks, kuid 2011. aasta rahvaloenduse andmeil oli siiski üle 9000 mulgi keele ja 4000 tartu keele oskaja.

Alates 1990. aastaist on eeskätt Võrumaalt pärit aktivistid, aga ka mitu setut ja mulki oma keele kaitseks välja astunud. Nad on olnud ühtlasi seisukohal, et lõunaeesti murrete asemel tuleks kasutada mõistet lõunaeesti keel või eraldi võru (võro), tartu (tarto), setu (seto) ja mulgi keel. On tehtud jõupingutusi lõunaeesti keelte säilitamiseks, arendamiseks ja tunnustamiseks piirkonnakeeltena. Võru, setu ja mulgi keele ja kultuuri kaitseks ja arendamiseks on loodud instituudid (Võru Instituut, Seto Instituut, Mulgi Kultuuri Instituut). Võru kirjakeeles^[7] antakse välja ajalehte Uma Leht, ilukirjandust, sõnaraamatuid ja õpikuid, toimib ka võrukeelne Vikipeedia. Omakeelseid raamatuid ja läbinisti omakeelne ajaleht on ka setudel (ajaleht Setomaa) ja mulkidel (Üitsainus Mulgimaa).

Eesti kirjakeel

► *Pikemalt artiklis Eesti kirjakeel*

Eesti kirjakeel on eesti keele normitud allkeel. Normi alus on õigekeelsussõnaraamat (ÕS), mida valitsuse ülesandel koostab Eesti Keele Instituut.

Eesti Keele Kaitse Ühing on arvanud, et keelenormid on kirjakeele tugevuse alus ning kutsutud üles rakendama meetmeid kirjakeele kaitsmiseks^[8]. Seda tõekspidamist on ka kritiseeritud. Jaan Kaplinski on näiteks väitnud, et "Ilusti, hästi saab rääkida keelt vaid siis, kui ei mõelda reeglitele, vaid räägitakse tõepoolest oma keelt, nii nagu tahetakse"^[9].

Tiit Hennoste on välja toonud, et eesti keel on neti- ja kõnekeele tasemel väga kirjakeelne^[10].

Sõnalaenud eesti keeles

- vene laenud eesti keeles
- alamsaksa laenud eesti keeles
- balti laenud eesti keeles
- soome laenud eesti keeles
- slaavi laenud eesti keeles
- saksa laenud eesti keeles
- rootsi laenud eesti keeles
- germaani laenud eesti keeles
- läti laenud eesti keeles
- indoeuroopa laenud eesti keeles
- indoiraanide laenud eesti keeles

Vaata ka

- eestlased
- eesti keele grammatika
- eesti viipekeel
- väliseestlaste eesti keel

- [eesti keele akadeemiline välisõpe](#)
- [Keelehooldekeskus](#)
- [Eesti Keele Sihtasutus](#)

Viited

1. Kilgi, Annika. 2012. "Eesti keel maailma taustal." (https://web.archive.org/web/20170311022732/http://www.estonica.org/et/%C3%9Chiskond/Eesti_keel/Eesti_keel_maailma_taustal/) *Estonica: Entsüklopeedia Eestist*. (vaadatud 5. jaanuaril 2016)
2. McWhorter, John H. 2007. *Language Interrupted*. Oxford: Oxford University Press.
3. http://w3techs.com/technologies/history_overview/content_language/ms/y
4. All Wikipedias ordered by number of articles (https://meta.wikimedia.org/wiki/List_of_Wikipedias#All_Wikipedias_ordered_by_number_of_articles)
5. Karl Pajusalu, Tiit Hennoste, Ellen Niit, Peeter Päll, Jüri Viikberg 2002. Eesti murded ja kohanimed. Tallinn, lk 57.
6. Das Gebet des Herrn in den Sprachen Russlands, Hermann Dalton, St. Petersburg, 1870.
7. Eesti Entsüklopeedia artikkel "Võru kirjakeel" (http://entsyklopeedia.ee/artikkel/v%C3%B5ru_kirjakeel)
8. "Eesti kirjakeele olukorrast" (https://web.archive.org/web/20120411053054/http://www.epa.ee/client/default.asp?wa_id=468&wa_object_id=1&wa_id_key=). Originaali (http://www.epa.ee/client/default.asp?wa_id=468&wa_object_id=1&wa_id_key=) arhiivikoopia seisuga 11. aprill 2012. Vaadatud 11. jaanuaril 2014.
9. "Sirp, Jaan Kaplinski: kuidas eesti keeles õige öelda on?" (<http://kultuur.err.ee/v/arvamus/0b123898-fb59-48ed-abd3-3f907f7cb514>)
10. "Hennoste: internet muudab keele funktsionaalsemaks" (<http://kultuur.err.ee/v/varia/06640a85-06c3-4733-81c4-61a5d16b98b0>) ERR kultuur, 22. märts 2014

Kirjandus

- Väike Entsüklopeedia, K./Ü. "Loodus", Tartu, 1937.
- Eesti entsüklopeedia, Eesti keel, Tallinn, 2002.
- Raimo Raag. *Talurahva keelest riigikeeleks* (https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/34490/raag_talurahvakeelest.pdf). Atlex 2008. ISBN 978-9949-441-30-3
- Raimo Raag ja Jüri Valge (koostajad). *Sõida tasa üle silla*. EKSA 2018. ISBN 978-9949-604-62-3
- Mati Erelt, Tiiu Erelt, Kristiina Ross. EESTI KEELE KÄSIRAAMAT | Uuendatud väljaanne (<https://www.eki.ee/books/ekkr20/ekkr20.pdf>). Eesti Keele Instituut, EKSA. Tallinn: 2020 (PDF, 656 lk)

Välislingid

- Keeleseadus (<https://www.riigiteataja.ee/akt/118032011001?leiaKehtiv>) Riigi Teataja
- Eesti keele käsiraamat (<http://www.eki.ee/books/ekkr/>) EKI
- Arvi Tavast: Inglise keel polegi veel võitnud (http://www.emakeeleselts.ee/omakeel/2002_1/OK_2002-1_06.pdf) 1. juuli 2002
- Virtuaalne ingliskeelne Eesti (<http://www.eki.ee/keeletehnoloogia/tutvustus/kultleht.html>)

Vikisõnastiku artikkel:
eesti keel

Tsitaadid Vikitsitaatides:
Eesti keel

- "Eesti keel ja meel" (<http://www.panglosskool.eu/index.php?id=23>) Arvutipõhine õppekursus eesti keele õppijatele. Õppekursus on üheksa keele põhjal: inglise, saksa, prantsuse, itaalia, vene, hollandi, kreeka, rumeenia ja ungari. Selle koostamist toetasid Euroopa Liit programmi Socrates (Lingua 2) raames ja EV Haridus- ja teadusministeerium. ISBN 9789985979457.
- Eesti keel maailmas: ETV 2004, ETV arhiivis
 - Eesti keel maailmas: 1 (<http://arhiiv.err.ee/vaata/eesti-keel-maailmas-1>)
 - Eesti keel maailmas: 2, see osa puudub ETV arhiivis
 - Eesti keel maailmas: 3 (<http://arhiiv.err.ee/vaata/eesti-keel-maailmas-3>)
 - Eesti keel maailmas: 4 (<http://arhiiv.err.ee/vaata/eesti-keel-maailmas-4>)
- Püramiidi tipus: Kõnetuvastus, ETV 2012 (<http://arhiiv.err.ee/vaata/puramiidi-tipus-konetuvastus>), ETV arhiiv
- Piret Kriivan. Keelesaade. Emakeeleõpetus Eestis (<http://vikerraadio.err.ee/v/keesaade/saated/d86ae693-4845-480c-80fc-2acf71db0b84/keesaade-emakeeleopetus-eestis%E2%80%8B>). 18.09.2016. Pedagoogikateadlane Katrin Kalamees-Ruubel eesti keele õpetamise tagasikäigust oma doktoritöö põhjal.
- Kalamees-Ruubel, Katrin (2014). Eesti keele ja kirjandusõpetuse roll eesti õppekeele üldhariduskooli õppekavas 1917 - 2014. Ajaloolis-analüütiline käsitus. (<http://www.etera.ee/zoom/1943/view?page=3&p=separate&view=0,0,2067,2834>) (Tallinna ülikool, sotsiaalteaduste dissertatsioonid). Tallinn: Tallinna Ülikooli Kirjastus.
- Olulise tähtsusega riikliku küsimuse "Eesti keel kui riiklik taristu" arutelu (<http://stenogrammi.d.riigikogu.ee/et/201803151000#PKP-22507>). Neljapäev, 15. märts 2018, kell 10:00
- "Arvi Tavast: täpne väljendus on keeles põhimõtteliselt võimatu" (<https://kultuur.err.ee/1608716359/arvi-tavast-tapne-valjendus-on-keeles-pohimotteliselt-voimatu>) ERR kultuur, 15. september 2022

Sõnastikud

- Eesti-inglise-eesti sõnastik (<http://www.dukelupus.com/dict/>)
- Eesti-vene-eesti sõnaraamat (<http://www.eki.ee/dict/evs/>)
- Keeleveebi sõnaraamatud (<http://www.keeleveeb.ee/>)
- EÜM – Eesti üldine märksõnastik (<http://eum.nlib.ee./index.php>)
- EKI Sõnaveeb (<https://sonaveeb.ee>)
- Vana kirjakeele sõnastik (<https://sisu.ut.ee/vaks/>) (Koost. Külli Prillop)

Artiklid

- Tiit Hennoste. "Keelega on JOKK" (<https://www.vikerkaar.ee/archives/13139>) Vikerkaar, 10–11/2012
- Jaan Kaplinski. "Keel – rahva vaimu väljendaja või tõlkimise masin?" (<https://www.sirp.ee/s1-artiklid/c9-sotsiaalia/2013-11-28-07-11-00/>) Sirp, 28. november 2013
- Tiit Hennoste. "kuule ma eemale nüüd" (<https://kultuur.err.ee/295440/tiit-hennoste-netikeeles>) ERR, 7. detsember 2013 (algelt Sirp, 5. detsember 2013)
- Valdur Mikita. "Eesti keele lummuse päev" (<https://sirp.ee/s1-artiklid/c7-kirjandus/2014-03-13-15-23-32/>) Sirp, 13. märts 2014
- Meeli Sedrik, Iris Metsmägi. "Lugeja küsib: kas eesti keelest on sõnu liikunud teistesse keeltesse?" (<https://novaator.err.ee/1608532249/lugeja-kusib-kas-eesti-keelest-on-sonu-liikunud-teistesse-keeltesse>) ERR Novaator, 15. märts 2022

- Axel Jagau. "Eesti keel on suurkeel" (<https://www.err.ee/1608629173/axel-jagau-eesti-keel-on-suurkeel>) ERR, 14. juuni 2022

Euroopa Liidu ametlikud keeled	
bulgaaria eesti hispaania hollandi horvaadi iiri inglise itaalia kreeka leedu läti malta poola portugali prantsuse rootsi rumeenia saksa slovaki sloveeni soome taani tšehhi ungari	
Allikas: <i>Euroopa Liidu ametlik võrgukoht</i> (https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-languages_et)	
v • r (https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Mall:Uurali_keeled&action=edit) Uurali keeled ja murded	
<u>ugri keeled</u>	handi keel • mansi keel • ungari keel
<u>permi keeled</u>	komi keel (permikomi keel, jazva murre) • udmurdi keel (bessermani murre)
<u>mari keeled</u>	niidumari keel • mäemari keel (loodemari murre)
<u>mordva keeled</u>	ersa keel • mokša keel
<u>saami keeled</u>	Akkala saami keel † • Inari saami keel • Kemi saami keel † • Kildini saami keel • koltasaami keel • turjasaami keel • Lule saami keel • lõunasaami keel • Pite saami keel • põhjasaami keel • Ume saami keel
<u>läänemeresoome keeled</u>	eesti keel (mulgi keel, setu keel , tartu keel , võru keel) • isuri keel • karjala keel (livviko ehk Aunuse karjala keel, lüüdi keel) • liivi keel • soome keel (kveeni keel, meä keel) • vadja keel (kreevini keel) • vepsa keel
<u>samojeedi keeled</u>	neenetsi keel (tundraneenetsi keel • metsaneenetsi keel) • eenetsi keel • nganassaani keel • sõlkupi keel • kamassi keel † • matori keel † (koibali keel †) • juratsi keel †
<u>kindla klassifikatsioonita keeled</u>	meštšera keel † • muromi keel † • merja keel † • tšuudi keel † •
v • r (https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Mall:Eesti_artiklid&action=edit) Eesti võtmeartiklid	

<u>Ajalugu</u>	Esiajalugu · Liivimaa ristsõda · Taani aeg · Vana-Liivimaa · Liivimaa ordu · Baltisakslased · Liivi sõda · Liivimaa hertsogkond · Rootsi aeg · Põhjasõda · Eestimaa kubermang · Liivimaa kubermang · Ärkamisaeg · Iseseisvusdeklaratsioon · Vabadussõda · Vabadussõjalased · Vaikiv ajastu · Teine maailmasõda · Metsavennad · Eesti NSV · Vabariigi Valitsus eksilis · Laulev revolutsioon · Suveräänsusdeklaratsioon
<u>Geograafia</u>	Asulad · Jõesed · Järved · Kaitsealad · Kliima · Saared · Äärmuspunktid
<u>Elustik</u>	Fauna · Floora · Imetajad · Kalad · Linnud · Puud · Põõsad · Samblad · Samblikud
<u>Poliitika</u>	Erakonnad · Haldusjaotus (maakonnad · linnad · vallad) · Inimõigused · Kaitsejõud (Kaitseväge) · Kohtusüsteem (Riigikohus) · Peaminister · President · Põhiseadus · Riigikogu · Valimised · Valitsus · Välispoliitika · Õiguskaitseorganid
<u>Majandus</u>	Börs · Keskpank · Energeetika · Maksusüsteem · Põlevkivitööstus · Põllumajandus · Transport · Turism
<u>Ühiskond ja kultuur</u>	Ajakirjandus · Arhitektuur · Eesti keel · Eestlased · Filmikunst · Haridus · Internet · Kirjandus · Kunst · Kuritegevus · Köök · Meedia · Muusika · Mütoloogia · Raadio · Rahvaluule · Rahvastik · Rahvusrühmad · Religioon · Riigipühad · Sport · Sümbolid (hümn · lipp · vapp) · Teater · Televisioon · Tervishoid · Õigussüsteem

Pärit leheküljelt "https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Eesti_keel&oldid=6281957"

Selle lehekülje viimane muutmine: 10:39, 29. detsember 2022.

Tekst on kasutatav vastavalt Creative Commonsi litsentsile "Autorile viitamine + jagamine samadel tingimustel"; sellele võivad lisanduda täiendavad tingimused. Täpsemalt vaata Wikimedia kasutamistingimustest.